

HELSINGIN SANOMAT KOTIMAA

A KOTIMAA
KAUPUNKI
SÄÄ

Keskus: (09) 1221
Asiakaspalvelu: (09) 122 611 tai 0800 92222, hs.fi/asiakaspalvelu
Jäkelupäivystys: (09) 122 600 tai 0800 09800
KOTIMAANTOIMITUS: (09) 122 2452, HS.KOTIMAA@HS.FI,
FAKSI (09) 122 657, PL 65 00089 SANOMA
POLITIKAN TOIMITUS: (09) 122 2533, HS.POLITIKKA@HS.FI,
FAKSI (09) 122 2538, PL 65 00089 SANOMA

Poliitikot: Kaukasian kriisi ei vaikuta Suomen linjaan

► Konflikti voi heikentää EU:n ja Venäjän suhteita

► Tutkija: Poliitiikan muutos keskustan ja demareiden käsissä

Jyri Hänninen
Miska Rantanen
HELSINGIN SANOMAT

► Suomalaispolitiikkojen mielestä Kaukasian kriisi ei anna aihetta tarkastella Suomen turvallisuuspoliittista linjaa. Nykyinen linjaus, jossa painotetaan sotilaallista puolustuskykyä, on riittävä sekä puolustusministeri Jyri Häkämiehen (kok) että turvallisuuspoliittisen seurantar ryhmän puheenjohtajan, kansanedustaja Juha Korkeaojan (kesk) mielestä.

Korkeaojan mukaan kriisistä voi aiheutua kuitenkin heijastusvaikutuksia koko Euroopalle ja sitä kautta myös Suomelle. "Pelkään, että konflikti vaikuttaa EU:n ja Venäjän suhteisiin. Eivät tällaiset sotilaalliset kriisit ainakaan edesautta yhteistyön eteenpäinmenoa", Korkeaoja sanoo.

Myös Häkämies on samoilla linjoilla: vaikutus Suomeen on vain väliä.

Korkeaojan mukaan Venäjän politiikka on koventunut maan taloudellisen ja poliittisen voimistumisen myötä. Uutta kylmän sodan aikaa Korkeaoja ei silti ennusta.

"Venäjä ei ole alkanut eristäytyä tai kieltäytyä neuvotteiluista. Lisäksi taloudellinen keskinäisriippuvuus EU:n ja Venäjän välillä on kasvanut. EU tarvitsee Venäjän energiaa, mutta Venäjän riippuvuus EU:ta saatavista öljytuloista on vielä suurempi", Korkeaoja sanoo.

Kansanedustaja Eero Heinäluoman (sd) mielestä kriisi on vahvistanut Suomen turvallisuuspoliittisen linjan oikeutusta ja kestävyttä. Myös Heinäluoma painottaa sotilaallisen puolustuskykyyn sekä kansainvälisen yhteistyön tärkeyttä.

"Georgialle tuli paljon sanallista sympatiaa ja rohkaisua, mutta ulkopuolisten maiden halukkuus tehdä itse jotain näyttää rajatulta. Se on hyvä noteerata myös Suomessa. Meillä pitää olla viime kädessä kyky huolehtia omista asioistamme."

KOMMENTTI

Etyj vetää hiljaiseksi

► Suomessa ja Ruotsissa on käyty erisävyistä keskustelua Kaukasuksen kriisistä.

Ruotsin ulkoministeri Carl Bildt on verrannut Venäjän toimia Hitlerin Saksan politiikkaan toisen maailmansodan alla. Suomalaispolitiikkojen mielestä Venäjän toimet eivät ole antaneet aihetta tarkastella Suomen turvallisuuspoliittista linjauksia.

Virallinen Suomi on pitänyt toistaiseksi kielen keskellä suuta.

Se on vedonnut tasapuolisesti kaikkiin osapuoliin konfliktin laukaisemiseksi. Pitkälle meneviä johtopäätöksiä uus-suomennimisestä ei kuitenkaan kannata tästä tehdä, sillä Suomen tämänhetkinen Etyj-puheenjohtajuus pakottaa olemaan korostetun sukkasil-

Juha Korkeaoja Jyri Häkämies

Eero Heinäluoma Tuomas Forsberg

ei paljastanut mitään uutta Venäjän politiikasta.

"Georgian tapaus on pantava historialliseen yhteyteensä. Alueella on pitkäaikainen riski, ja Georgia oli se osapuoli, joka aloitti sotilaallisen toiminnan. Tätä ei sovi unohtaa. En näe, että tämä jotenkin muuttaisi meidän kuvaamme Venäjästä tai Venäjän politiikkaa ohjaavista näkökulmistä."

Tampereen yliopiston kansainvälisen politiikan professorille Tuomas Forsbergille politiikkojen tulokset kriisistä eivät tule yllätyksenä.

"Jos tällaisissa tilanteissa poliitikot voivat suinkin vetää johtopäätöksen, ettei mikään ole muuttunut maamme asemassa, se johtopäätös myös vedetään. Ajatellaan, että kyseessä on paikallinen konflikti Kaukasiassa eikä se koske Eurooppaa", Forsberg sanoo.

Pallo on nyt isoilla puolueilla.

"Kokoomuksen suhtautuminen Venäjään ja Nato-jäsenyyteen ei ole heilahtanut venettä, mutta se alkanut luoda tilaa uudelle ajattelulle. Paljon riippuu siitä, mitä johtopäätöksiä demareissa ja keskustassa tehdään."

Kaukasian mutkikas konflikti tarjoaa argumentteja sekä niille, jotka pitävät Venäjää uhkana että niille, jotka eivät sitä sellaisena pidä.

"Voidaan ajatella, että Georgian yritys päästä Natoon on ollut syy Venäjän hyökkäykselle. Toisaalta on mahdollista, että jos Georgia olisi ollut Natossa, Venäjä ei olisi uskaltanut tehdä iskuja."

Forsbergin mukaan juuri nyt on erittäin vaikeata arvioida Venäjän päätöksenteon logiikkaa. Pitäisi päästä tutkimaan, millä taustatiedoilla päätökset on tehty, mutta se ei ole Venäjällä helppoa.

► ULKOMAAT B 1
Venäjä asetti tiukat rauhanehdot Georgialle

Susanna Hyötyläinen, Amiira Kuitalahti, Jaakko Juvonen ja Max Malinen (takana) ovat seuranneet tilannetta "jonkin verran". Sotaan johtaneet syyt pitäisi heidän mielestään tuoda paremmin esille.

Markku Ahlbergin mielestä isoa karhua ei pitäisi ärsyttää.

Sota puhuttaa Natalia Malginan perheessä ja ystäväpiirissä.

Ihmiset kummastelevat Georgian sota

► Järjestöistä ei juurikaan ole kysely, miten voi antaa apua

Anti Lehmusvirta
Emmi Sjöholm
HELSINGIN SANOMAT

► "Kyllä itsellä on suru tavallisten ihmisten menetyksistä", Natalia Malgina toteaa. Hänen perheensä muutti Suomeen 17 vuotta sitten Moskovasta. Malgina kertoo seuraneensa perheensä ja ystäviensä kanssa tilannetta pettymyksiä. "Venäjä on erittäin ilkeällä tavalla provosoitu. Mitä Georgiassa oikein ajateltiin? Kaikista tällaisista toimista seuraa vastatoimia."

Malgina kertoo, ettei hän ole ehtinyt kunnolla ajattelemaan asiaa läpi työkiireiden takia, mutta viikonloppuna aihetta puidaan venäläisten ja suomalaisten ystävien kanssa.

"Tämä konflikti on muuttanut Venäjän, Yhdysvaltain ja EU:n välisiä suhteita."

Kaverukset Susanna Hyötyläinen, Amiira Kuitalahti, Jaakko Juvonen ja Max Malinen kertovat seuraneensa tilannetta jonkin verran.

"Ei tunnu oikealta. Mitä Venäjä oikein haluaa, lisää alueita?" Juvonen pohtii.

Nuoret tietävät että alueella on sotatila, mutta syyt ovat heille epäselviä.

"Itse kaipaisin lisää tietoa ja taustaa siitä, miksi näin on käynyt", Kuitalahti kertoo.

Nuoria Venäjä ei pelota, mutta tilanne ei ole myöskään ainakaan parantanut heidän kuvaansa maasta.

Markku Ahlbergin mielestä karhua ei pitäisi ärsyttää.

"Venäjä on kuitenkin iso suurvalta, Georgian johdon olisi pitänyt toimia sovittelevammin. Kriisi varmasti laantuu jossain vaiheessa, mutta ei huku koskaan."

Ahlbergin mielestä kaikki uutisointi aiheesta ei ole ollut tasapuolista.

Avustusjärjestöissä suomalaisten kiinnostus ei suoranaisesti yhteydenottoina juurikaan näy. Suomen Punainen risti ja Suomen Unicef eivät ole saaneet yhtäkään kyselyä, kuinka sodan uhreja voisi auttaa.

Kirkon Ulkomaanavun tiedottajan Pauliina Saareksen mukaan muutama kymmenen avunannosta kiinnostunut on kuitenkin soittanut tai lähettänyt sähköpostia. Lahjoituksia otetaan vastaan.

"Avun tarve on suuri, vaikka rauha nyt saataisiin aikaan. On hienoa, että suomalaiset haluavat auttaa", Saares toteaa.

Tiistaina katastrofirahastosta myönnettiin pikapäätöksellä 50 000 euroa Georgian avuksi. Apu viedään perille paikallisten kumppanijärjestöjen kanssa. Lisäksi valmistellaan yhden työntekijän lähtöä paikalle.

Savon Sanomien päätoimittaja Jari Tournen uskoo, että Kaukasian sotatutustointi on luettava ja menee kiinnostavuudessa esimerkiksi öljyn hinnan nousun edelle.

"Venäjän toiminta isona lä-

hinaapurina kiinnostaa. Maailmanpoliittiset asiat tuntuvat olevan yllättävänkin lähellä lukijoidemme mielenkiinnon kohteita", Tournen sanoo. Hän uskoo Pekingin olympialaisten lisäävän kiinnostusta.

Myös Ilkka ja Kaleva ovat uutisoineet sodasta isosti.

"Luulisi, että lukijoita kiinnostaa, kun on naapurimaa kyseessä", Kalevan toimituspäällikkö Kyösti Karvonen sanoo.

"Ruohonjuuritasolla ei ehkä mielletä, että tämä on meidän juttu, johon minulla on mielipide", Ilkan toimituspäällikkö Maiju Lemmetinen arvioi.

Suomi-Georgia -seura ja kokoomusnuoret järjestivät tiistai-iltana mielenosoituksen Venäjän suurlähetystön edessä. Väkeä kerääntyi paikalle Russia go home -kyltteineen.

"Mielenosoitus järjestettiin siviiliväestön muistolle. Samalla vaadimme Venäjää lopettamaan sotatoimet ja vetäytymään Georgiasta", Anti Ahonen kokoomusnuorista kertoo.

LYHYESTI

SPR:n sairaala odottaa lähtökäskyä Tampereella

TAMPERE. Jos kansainvälinen Punainen risti niin päättää ja sodan osapuolet hyväksyvät, Tampereen Kalkusta lähtee Georgian kriisialueelle nopeasti kokonainen sairaala. Toistaiseksi se on vielä pakattuna ja mahdollista lentorahtia odottamassa SPR:n logistiikkakeskuksessa Tampereella.

Pystytettyä sairaala pystyy palvelemaan 150 000-200 000 ihmisen aluetta ja siihen kuuluu muun muassa röntgenosasto ja valmius kirurgisiin toimiin, mikä on olennaista nimenomaan sodassa syntyville vammoille.

"Me olemme nostaneet valmiutta normaalista. Siitä kun pyyntö tulee, me olemme parissa päivässä liikkeellä", sanoo logistiikkakoordinaattori Ari Mäntyvaara SPR:stä. "Mitään varmuutta ei lähdistä kuitenkaan vielä ole, ja esimerkiksi rahtikoneita ei ole vielä tilattu. Me odotamme." HS HS

Koulupoika pyöräili suoraan auton alle Haminassa

HAMINA. Pyörällä liikkunut poika loukkaantui vakavasti jäätyään auton alle Vehkalahden koulun pihalla Haminassa tiistaiaamuna. Onnettomuus sattui, kun auto kuljettaja oli hetkeä aiemmin jättänyt oman lapsensa pois kyydistä ja lähtenyt liikkeelle.

Poika pyöräili oikopolkua pitkin suoraan auton keulan eteen. Kuljettaja huomasi pojan vasta törmäyshetkellä. Poika jäi hitaasti liikkuneen auton alle.

Vuonna 1997 syntynyt koululainen vietiin hoidettavaksi Kymenlaakson keskussairaalan teho-osastolle. STT STT

Vapaavuori: Energia-avustuksiin korotus

► Rakennusten energia-avustusten korotus on aiomus tuoda käsitellä, asuntonministeri Jan Vapaavuori (kok) sanoi tiistaina Kouvossa.

Avustuksilla on tuettu esimerkiksi pientalojen siirtymistä öljylämmityksestä maalämpöön sekä kerrostalojen ulkoeristävien uusimista. Määrärahaa on nyt noin 14 miljoonaa, mihin Vapaavuori lupasi "tasokorotuksen". Tarkkaa summaa hän ei sanonut. Haettujen energia-avustusten summa on tällä hetkellä liki kaksinkertainen varattuun määrärahaan verrattuna.

Vapaavuoren mukaan kokoomus on valmis hyväksymään syöttötariffit eli takuuhinnan päästöttömän energian tuottajille. Syöttötariffeja voisi ajatella Vapaavuoren mielestä lähinnä tuulivoimalle. Nykyisin syöttötariffit ovat maakaasulla ja turpeella.

Puolueen ilmasto- ja energiastrategiaa esitellyt Vapaavuori korosti, että kokoomus keskittyy päästöjen vähentämiseen HS HS

Pihlavan tehtaalla jälleen uhkaava tulipalo

PORI. Pihlavan tehtaalla syttyi tiistain vastaisena yönä uhkaava tulipalo. Pelastuslaitos sai kuitenkin palon rajattua nopeasti, ja aineelliset vahingot jäivät päivystävän palomestarin mukaan melko pieniksi. Kukaan ei loukkaantunut palossa.

Pelastuslaitoksen mukaan Suomen Kuittelevyn tehtaalla oli palon syyntulotusella viisi ihmistä töissä. Hälytyksien jälkeen palosta tuli yöllä noin kello kolmen aikoihin.

Pihlavan tehtaalla liekehti myös viime kuussa, kun vauriorakennuksen tulipalossa tuhoutui runsaasti puutavaraa. STT STT

Poliisi esiintyi toimittajana taltuttaessaan miestä

► Karkotettava uhkasi polttaa itsensä Rovaniemellä

Mikko Välimaa
HELSINGIN SANOMAT

Niina Pasula

ROVANIEMI. Karkotuspäätökseen saanut mies uhkasi syyttää itsensä tuleen Rovaniemen keskustassa tiistaiaamuna. Poliisi sai miehen taltutettua tekeytymällä sanomalehden toimittajaksi.

Poliisi sai viihdeen Rovaniemen käräjäoikeutta lähestyneestä miehestä kello 8.30. Mies kantoi bensakanisteria ja uhkasi syyttää itsensä tuleen.

Poliisi eristi varoittomana käräjä- ja hoviioikeuden rakennukset sekä osan toimistoa- ja liikerakennuksia Valtakadulla. Myös liikenne pysäytettiin.

Tilanne laukesi vajaan tunnin. Poliisin mukaan sivulliset eivät olleet vaarassa.

Lapin läänipoliisijohtaja Pentti Saira vahvistaa tiedon poliisin tekeytymisestä toimittajaksi. Sen sijaan tutkinnanjohtaja Jukka Haataja Rovaniemen poliisista ei suostu kommentoimaan asiaa.

"Mies saatiin kiinni puhuttamalla. Taktisista keinoista ei kerrota julkisuuteen."

Toimittajana esiintymisen ei saa läänipoliisijohtajan hyväksyntää. "En olisi voinut tällaista ratkaisua. Poliisin pitää pelata poliisin säännöillä."

Saira aikoo keskustella tapahtuneesta Rovaniemen poliisin kanssa. Hän ei muista

Suomesta yhtään aiempaa vastaavaa tapausta.

Tiistaiaamun kiinniototilanteesta mukana ollut lakimies Ilkka Ikäheimo pitää poliisin toimintaa kiitettävänä. Hänen mukaansa tilanne oli erittäin uhkaava, ja poliisi suojasi miehen henkeä.

Kiinniotettu on Ikäheimon toimiston asiakas, ja vinkki miehestä tuli toimistosta. Ikäheimon mukaan mies oli toivonut paikalle mediaa.

Suomen Tietotoimiston päätoimittaja Mika Pettersson tuomitsee poliisin käyttämän peite-toiminnan jyrkästi. Petterssonin mukaan viranomaisen ei saa esiintyä toimittajana, vaikka tilanne olisi kuinka uhkaava.

"Asiasta pitää keskustella. Mikäli tällainen pääsee yleisty-mään, se vie journalistilta uskottavuutta", Pettersson sanoo.

"Rovaniemen tapaus on syytä selvittää huolella", kannattaa Helsingin Sanomien toimituspäällikkö Antero Mukka.

Mukka muistuttaa, että kyse on myös toimittajien työturvallisuudesta. "Kansalaisten, jopa viranomaisten kanssa vastakkain joutuneiden, on voitava luottaa siihen, että toimittajana esiintyvä henkilö on liikkeellä vain tiedonvälitystehtäväänsä."

Journalistijärjestöjä pitkään avustaneen, eläkkeellä olevan lakimiehen Lauri Keroson mukaan poliisin toiminta on syytä tutkia. "Jonkun pitää tehdä asiassa tutkintapyyntö", hän sanoo.

Kiinniotettu noin 50-vuotias mies on kotoinen EU:n ulkopuolella. Poliisi oli etsinyt häntä pari viikkoa. Poliisin mukaan mies pysyy kiinniotettuna ja karkotus pannaan toimeen todennäköisesti ensi viikolla.